

Prioriteringer og virkemidler for FoU i Statens vegvesen

Statens vegvesen

Desember 2022

Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem

Toppmål med tilhørende styringsindikatorer, strategisk retning og strategiske prosjekter utgjør virksomhetsstrategien i Statens vegvesen

Prioriteringer og virkemidler for FoUI

Vi beskriver prioriteringer og virkemidler for FOUI for å sikre strategisk riktig kunnskapsutvikling og sørge for at forskningsmidlene benyttes der de gir størst effekt for Statens vegvesen og vegsektoren.

Ny kunnskap og nye praktiske løsninger er forutsetninger for å innfri Statens vegvesens fem toppmål. Tydelig prioritering i FoUI-arbeidet over tid bidrar til større effektivitet og enklere strategiske valg internt i organisasjonen og gjør oss til en stabil veiviser som markedet, samarbeidspartnerne og oppdragsgiverne våre lett kan forholde seg til.

Prioriteringene og virkemidlene skal:

- Sikre måloppnåelse og målrettet ressursbruk
- Sikre at Statens vegvesen fyller sin rolle som kunnskapsutvikler, kunnskapssamler og kunnskapsforvalter
- Tydeliggjøre Statens vegvesens prioriteringer
- Fremme samhandling og gi mer kunnskap for pengene
- Passe inn i den helhetlige porteføljestyringen og sikre langsiktig gjennomføring av FoUI

Hovedprioritering for FoUI

Statens vegvesen har tre roller: byggherre, myndighetsorgan og fagorgan. Alle rollene er avhengig av kontinuerlig kunnskapsutvikling.

Statens vegvesens FoUI-midler skal prioriteres der:

... vi har rolle som fagorgan og myndighetsorgan

Det er kun Statens vegvesen som er:

- Fagorgan for Samferdselsdepartementet
- Regelverksutvikler og myndighet

... vi er ledende kunnskapsmiljø eller største interessent

Statens vegvesen har store ressurser. Størrelse gir ansvar. Vi prioriterer FoUI-aktiviteter:

- Innen områder der Statens vegvesen er største interessent
- Som tar ansvar for hele sektoren på områder vi er ledende

... vi får mest effekt

Vi prioriterer kostnadseffektive og brukervennlige løsninger som gir økt:

- Trafikksikkerhet
- Bærekraft

Prioritering og samarbeid

Aktiviteter innenfor forskning, utvikling og innovasjon skal være i tråd med hovedprioriteringene, som er presentert på forrige side.

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid prioriteres for å ivareta norske problemstillinger i internasjonal FoU. I tillegg gjøres en strategisk vurdering av hvor vi bør være med for å sikre læring på viktige områder. Gjennom dette sikres norske interesser i standarder/regelverk, samtidig som det bidrar til norsk kunnskapsutvikling og muliggjør næringsutvikling.

Nasjonalt samarbeid

Samhandling med andre transportetater, forskningsutførende aktører, aktuelle bransjer og vegeiere/forvaltere gir mer for pengene og bidrar til kunnskaps- og næringsutvikling.

Egenfinansierte prosjekter og programmer

Det pågår mye godt arbeid med FoUI i Statens vegvesen (eksempelvis i utbyggingsprosjekter).

Initiativ med tydelig forsknings-/innovasjonsaktivitet kan finansieres gjennom FoUI-porteføljen. Større initiativ som går på tvers av enheter og ansvarsområder gir kraftsamling og vil bli prioritert.

Prioritering og virkemiddelbruk

Ved finansieringen over FoUI-porteføljen, må avtaler med næringsliv og forskningsutførende aktører løftes gjennom etatens styringsdialog før avtaleinngåelse.

Hvem vi samarbeider med og hvilke virkemidler som er best egnet, avhenger av hva vi ønsker å oppnå.

Innovasjon som virkemiddel

Statens vegvesen har god erfaring med innovasjonskontrakter som virkemiddel. Statens vegvesen ønsker å gjennomføre flere innovative anskaffelser og bruke innovasjon som strategisk virkemiddel i tråd med partnerplanen utarbeidet i samråd med Nasjonalt program for leverandørutvikling.

Næringsliv

Bransjesamarbeid:

Statens vegvesen ønsker å bidra med midler eller timer til prosjekter som delfinansieres av bransjeforeninger som resulterer i innovasjon, endring av standarder eller andre resultater som bidrar til hovedprioritering for FoUI.

Næringsutvikling:

Statens vegvesen kan bidra i FoUI som er initiert av næringslivet. Vi prioriterer aktiviteter som skjer i regi av næringsklynger og bransjesamarbeid hvor utgangspunktet for deltakelse er likt for alle. Resultatene skal så langt som mulig være åpne for alle.

Forskningsutførende aktører

Forskningssamarbeid:

Statens vegvesen ønsker å delta i forskningssamarbeid hvor problemstillinger og løsninger utarbeides i fellesskap. Herunder ligger også samarbeidsavtaler på institusjonsnivå.

Forskningsstøtte:

Statens vegvesen kan gi støtte til eksterne prosjekter og tidsavgrensede forskningssentre i form av midler eller timer dersom de delfinansieres av norsk virkemiddelapparat.

Forskerstillinger:

Statens vegvesen kan hel- eller delfinansiere forskerstillinger i akademia, som PhD eller PostDoc. Stillingen skal inngå som en del av en etablert samarbeidsavtale.

Kompetanseutvikling i samferdselssektoren:

Strategisk kompetanseutvikling for samferdselssektoren på nasjonalt nivå skjer i samarbeid med Jernbanedirektoratet gjennom Konnekt.

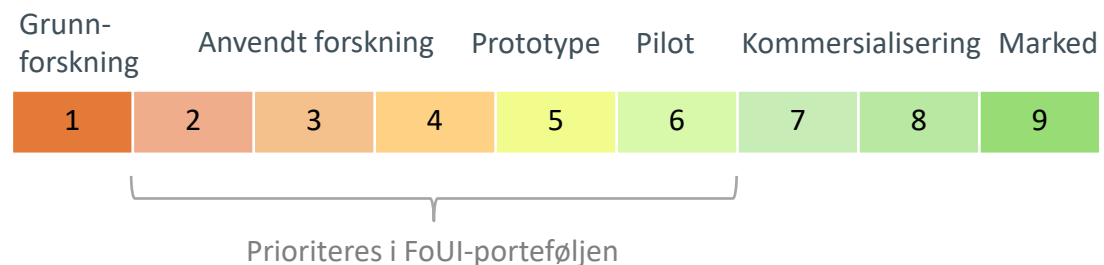
Forskning, innovasjon og teknologimodenhet

Porteføljen for forskning og innovasjon er del av etatens helhetlige utviklingsportefølje og prioriterer hovedsakelig initiativ fra anvendt forskning til pilot.

Mer informasjon om den helhetlige [utviklingsporteføljen](#)

Innen forskning og innovasjon er det vanlig å bruke teknologimodenhet for å si noe om hvor man er i en utviklingsprosess. Technology Readiness Level (TRL) benyttes i vurdering av initiativ i FoUI-porteføljen.

Initiativene innen forskning og innovasjon har som mål å **fremskaffe ny kunnskap**, som bidrar til å løse Statens vegvesens samfunnsoppdrag mer effektivt. Slike initiativer inneholder et nyhetselement og vil normalt ligge lavere i teknologimodenhet enn initiativ i utviklingsporteføljen. De vil ofte ha en usikkerhet knyttet til resultatet.

Krav til forventede resultater, implementering og nytterealisering

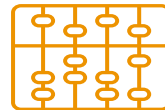
Dokumentasjon og formidling av kunnskap er en forutsetning for å anvende resultater og realisere nytte. I FoUI-arbeidet er det alltid en forventning om verdi i form av kunnskap og læring, selv om nytte ikke alltid kan dokumenteres eller bli realisert på mange år.

Foto: Knut Opeide/ Statens vegvesen

Krav til nye FoUI-initiativ

- Problemstilling og spørsmål som stilles skal være tydelig definert og kobles til etatens toppmål og hovedprioritering for FoUI
- Oppstart av initiativ forutsetter tilstrekkelig kompetanse og ressurser til aktiv deltakelse i arbeidet

Krav til resultater fra forskning, utvikling og innovasjon

- Resultatene skal dokumenteres og publiseres som rapport eller vitenskapelige artikler og være åpent tilgjengelig
- Kontrakter og avtaler skal som hovedregel inneholde krav om formidling på relevante interne og eksterne arenaer
- Resultater fra innovasjonsaktiviteter skal i størst mulig grad dokumenteres og offentliggjøres for å løfte hele bransjer, ikke bare enkeltaktører

Implementering og nytte fra FoUI-innsatsen

FoUI-initiativ må tydeliggjøre om de oppnådde resultatene fører til:

- Oppdatering av regelverk og veiledninger
- Anvendelse av nye metoder og materialer i vegbygging og -forvaltning
- Implementering og skalering gjennom utviklingsporteføljen